

(i) Printed Pages : 7

Roll No. ....

(ii) Questions : 9

Sub. Code :

0	3	3	0
---	---	---	---

Exam. Code :

0	0	0	4
---	---	---	---

B.A./B.Sc. (General) 4th Semester

1046

JOURNALISM & MASS COMMUNICATION

(In all Mediums)

Paper—Radio & T.V. Journalism

Time Allowed : Three Hours]

[Maximum Marks : 70

Note :- Attempt **five** questions in all, including Q. No. **I** which is compulsory and selecting **one** question from each Unit. All questions carry equal marks.

- I. Attempt any **seven** of the following in about 50-75 words each :
- (a) Treatment of news for radio.
  - (b) Gathering crime news for TV.
  - (c) TV news gathering on disasters.
  - (d) Radio news gathering on environmental issues.
  - (e) Modulation in radio communication.
  - (f) Voice pitch in TV.

- (g) Production director of TV.
- (h) Floor manager.
- (i) Technical director.
- (j) Crane (camera movement).

7×2=14

UNIT-I

- II. What are the basic principles of presentation of news for radio ?

14

OR

- III. Describe the news gathering and treatment process for TV bulletins.

14

UNIT-II

- IV. Script is the very base of any radio programme. Describe the essential qualities of a good radio script.

14

OR

- V. How are pronunciation and modulation important qualities in TV presentations ?

14

UNIT-III

- VI. Television brings together a great many communication arts to produce its programming. Discuss.

14

OR

VII. Explain various stages of audio-video production.

14

UNIT-IV

VIII. List out various camera shots and explain the function of each.

14

OR

IX. Discuss in detail the camera movement and its importance. 14

(हिन्दी माध्यम)

Note :- Attempt **five** questions in all, including Q. No. **I** which is compulsory and selecting **one** question from each Unit. All questions carry equal marks.

- I. कोई सात भाग करो। हरेक भाग का उत्तर 50-75 शब्दों में दो :-
- (क) रेडियो के लिये समाचारों का विवेचन।
  - (ख) टी. वी. के लिए अपराध समाचार इकट्ठा करना।
  - (ग) आपदाओं संबंधी टी.वी. समाचार इकट्ठा करना।
  - (घ) पर्यावरण के मुद्दों पर रेडियो समाचार इकट्ठा करना।
  - (ङ) रेडियो समाचार में स्वर-सामंजस्य।
  - (च) टी.वी. में ध्वनि पिच।
  - (छ) टी. वी. का प्रस्तुति निर्देशक।

- (ज) मंच प्रबंधक।
- (झ) तकनीकी निर्देशक।
- (ञ) क्रेन (कैमरे की गति)।

यूनिट-I

- II. रेडियो के लिये समाचार प्रस्तुति के बुनियादी सिद्धांत क्या है ?

14

अथवा

- III. टी. वी. बुलेटिनों के लिये समाचार इकट्ठा करने और विवेचन प्रक्रिया का वर्णन करो।

14

यूनिट-II

- IV. किसी भी रेडियो कार्यक्रम का मुख्य आधार स्क्रिप्ट है। अच्छी रेडियो स्क्रिप्ट के आवश्यक गुणों का वर्णन करो।

14

अथवा

- V. टी. वी. प्रस्तुति में उच्चारण और स्वर-सामंजस्य आवश्यक गुण कैसे हैं ?

14

यूनिट-III

- VI. टेलीविजन अपने कार्यक्रम की प्रस्तुति के लिये बहुत-सी संचार कलाओं को इकट्ठा करता है। चर्चा करो।

14

अथवा

VII. ਆਡਿਯੋ-ਵੀਡਿਯੋ ਪ੍ਰਸਤੁਤਿ ਕੇ ਵਿਭਿੰਨ ਚਰਣਾਂ ਕੀ ਵਯਾਖਯਾ ਕਰੋ। 14

ਯੂਨਿਟ-IV

VIII. ਵਿਭਿੰਨ ਕੈਮਰਾ ਸ਼ਾੱਟਾਂ ਕੋ ਸੂਚੀਬਢ਼ ਕਰੋ ਔਰ ਹਰੇਕ ਕੇ ਕਾਰਯ ਕੀ ਵਯਾਖਯਾ ਕਰੋ। 14

IX. ਕੈਮਰਾ ਹਲਚਲ ਔਰ ਇਸਕੇ ਸਹਤਕ ਪਰ ਸਵਿਸਤਾਰ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 14

(ਪੰਜਾਬੀ ਅਨੁਵਾਦ)

Note :- Attempt **five** questions in all, including Q. No. **I** which is compulsory and selecting **one** question from each Unit. All questions carry equal marks.

I. ਕੋਈ ਸੱਤ ਭਾਗ ਕਰੋ। ਹਰੇਕ ਭਾਗ ਦਾ ਉੱਤਰ 50-75 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿਉ :

(ੳ) ਰੇਡੀਓ ਲਈ ਖ਼ਬਰਾਂ ਦਾ ਵਿਵੇਚਨ

(ਅ) ਟੀ. ਵੀ. ਲਈ ਅਪਰਾਧ ਖ਼ਬਰਾਂ ਇਕੱਤਰ ਕਰਨਾ

(ੲ) ਆਫ਼ਤਾਂ ਬਾਰੇ ਟੀ. ਵੀ. ਖ਼ਬਰਾਂ ਇਕੱਤਰ ਕਰਨਾ

(ਸ) ਵਾਤਾਵਰਨ ਦੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਬਾਰੇ ਰੇਡੀਓ ਖ਼ਬਰਾਂ ਇਕੱਤਰ ਕਰਨਾ

(ਹ) ਰੇਡੀਓ ਸੰਚਾਰ ਵਿੱਚ ਸੂਰ-ਤਾਲਮੇਲ

(ਕ) ਟੀ. ਵੀ. ਵਿੱਚ ਧੁਨੀ ਪਿਚ

(ਖ) ਟੀ. ਵੀ. ਦਾ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ

(ਗ) ਮੰਚ ਪ੍ਰਬੰਧਕ

(ਘ) ਤਕਨੀਕੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ

(ਙ) ਕ੍ਰੇਨ (ਕੈਮਰੇ ਦੀ ਗਤੀ)।

7×2=14

ਯੂਨਿਟ-I

II. ਰੇਡੀਓ ਲਈ ਖ਼ਬਰਾਂ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਿਧਾਂਤ ਕੀ ਹਨ ? 14

ਜਾਂ

III. ਟੀ. ਵੀ. ਬੁਲੇਟਿਨਾਂ ਲਈ ਖ਼ਬਰਾਂ ਇਕੱਤਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਵਿਵੇਚਨ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਆ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰੋ। 14

ਯੂਨਿਟ-II

IV. ਕਿਸੇ ਵੀ ਰੇਡੀਓ ਪ੍ਰੋਗ੍ਰਾਮ ਦਾ ਮੁੱਖ ਆਧਾਰ ਸਕ੍ਰਿਪਟ ਹੈ। ਚੰਗੀ ਰੇਡੀਓ ਸਕ੍ਰਿਪਟ ਦੇ ਆਵੇਸ਼ਕ ਗੁਣਾਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰੋ। 14

ਜਾਂ

V. ਟੀ. ਵੀ. ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਵਿੱਚ ਉਚਾਰਨ ਅਤੇ ਸੂਰ-ਤਾਲਮੇਲ ਆਵੇਸ਼ਕ ਗੁਣ ਕਿਵੇਂ ਹਨ ? 14

ਯੂਨਿਟ-III

VI. ਟੈਲੀਵਿਜ਼ਨ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰੋਗ੍ਰਾਮ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਲਈ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਸੰਚਾਰ ਕਲਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 14

ਜਾਂ

VII. ਆਡਿਓ-ਵੀਡਿਓ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਦੇ ਵਿਭਿੰਨ ਪੜਾਵਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ। 14

ਯੂਨਿਟ-IV

VIII. ਵਿਭਿੰਨ ਕੈਮਰਾ ਸ਼ੋਟਾਂ ਨੂੰ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕਰੋ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਦੇ ਕਾਰਜ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ। 14

ਜਾਂ

IX. ਕੈਮਰਾ ਹਲਚਲ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਮਹੱਤਵ ਉਪਰ ਵਿਸਤਾਰ ਸਹਿਤ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 14